

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola Letovice, okres Blansko

Komenského 5, 679 61 Letovice

Identifikátor školy: 600105911

Zřizovatel: město Letovice, Masarykovo náměstí, 679 61 Letovice

Školský úřad Blansko, Poříčí 18

Termín konání inspekce: 13. - 18. duben 2000

Čj.	122-282/00-11086
Signatura	kl1ct101

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola Letovice je školu úplnou. Je příspěvkovou organizací ŠÚ Blansko. Má 35 tříd, vzdělává žáky z Letovic a dalších 16 samostatných obcí. V letošním školním roce je zapsáno k povinné školní docházce celkem 902 žáků. Škola dlouhodobě integruje žáky s tělesným postižením. Součástí základní školy je školní družina a školní jídelna.

Škola vyučuje žáky podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Usiluje o vytváření srovnatelných tříd v každém ročníku a tím o zachování přirozeného sociokulturního prostředí. Zcela programově nevolí specializaci ani neprovádí vnější diferenciaci paralelních tříd. Předmětovou výkonnostní postupnou diferenciaci provádí při výuce jazyků a matematiky.

Budova ZŠ na Komenského ulici je plně vytížena, pět tříd prvního stupně je umístěno na odloučeném pracovišti na Tyršově ul. Nedostatek prostoru v hlavní budově školy se projevuje především absencí odborných učeben pro výuku společensko-vědních předmětů. Tato skutečnost zvyšuje nároky na práci učitelů a v některých případech má dopad i na kvalitu výuky. V současné době škola nedisponuje potřebnými prostorami, které by mohly sloužit k výuce žáků I. stupně, které jsou umístěny ve školní budově na Tyršově ul.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci komplexní inspekce byla kvalita, podmínky a průběh vzdělávání na I. stupni ZŠ hodnoceny v předmětech český jazyk a matematika, na II. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, matematika, fyzika, informatika, chemie, přírodopis, dějepis, zeměpis, pracovní činnosti (technické práce).

I. stupeň

Plánování a příprava výuky

Učební plány: Realizovaná výchovně vzdělávací činnost je v souladu s deklarováním učebním dokumentem Základní škola. Týdenní počty vyučovaných hodin i hodinové dotace jednotlivých předmětů v rozvrhu hodin sledovaných tříd odpovídaly příslušnému učebnímu plánu. Při plánování výuky si učitelé po dohodě s vedením školy v rámci metodického sdružení zpracovávají tematické plány učiva. Podle nich pracují. V členění učiva podle osnov do jednotlivých ročníků byl shledán přesun učiva mezi třetím a čtvrtým ročníkem v předmětech matematika a prvouka. V některých třídách jsou používány učebnice matematiky, které svým obsahem z části neodpovídají osnovám vzdělávacího programu Základní škola, což ztěžuje přípravu na výuku. Podle sdělení učitelů jsou používané učebnice matematiky (Kittler a kol.) pro většinu žáků náročné a ne všichni jsou schopni s nimi samostatně pracovat. Z hospitovaných hodin vyplývá, že se učitelé na výuku pravidelně a systematicky připravují.

Vzdělávací cíle: Správně formulované vzdělávací cíle odpovídaly možnostem žáků ve sledovaných třídách. Během vyučovacích hodin se dařilo učitelům vytčené cíle plnit. O žácích se specifickými poruchami učení jsou učitelé informováni prostřednictvím zpráv z odborného vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, které dostávají od výchovné poradkyně.

Plánování a příprava výuky byla na velmi dobré úrovni.

Podmínky výuky

Personální podmínky na I. stupni jsou vzhledem k ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků velmi dobré. Převážná většina učitelů splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti. Ve sledovaných hodinách se díky pedagogické zdatnosti a délce praxe vyučujících chybějící odborná způsobilost na kvalitě výuky neprojevila.

Materiální podmínky: Ve stávajících podmínkách má škola na I. stupni vhodné, účelně vybavené třídy, které odpovídají psychohygienickým potřebám. Úprava tříd je ve většině případech nápaditá a po estetické stránce velmi dobrá. Dostatečně podnětné pracovní prostředí poskytuje potřebnou názornost probíraného učiva v jednotlivých předmětech. Při výuce byly používány schválené učebnice, pracovní sešity a nakopírované materiály. Nákup učebních pomůcek a jejich modernizace je realizována podle potřeb a finančních možností školy. Využití didaktické nebo výpočetní techniky nebylo v hospitovaných hodinách pozorováno.

Psychohygienické podmínky byly velmi dobré. Na únavu žáků či pokles výkonnosti během vyučování reagovali vyučující různým způsobem a s rozličnou intenzitou. U starších žáků byla ve většině hodin opomenuta relaxace. Pitný režim byl zajištěn. Délky přestávek jsou stanoveny v souladu s § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole. Ve třídě IV.B u žáků navštěvujících nepovinný předmět sborový zpěv není jedenkrát týdně (z důvodu dopravní obslužnosti) dodržena délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, což není z hlediska psychohygieny vhodné.

Podmínky výuky byly ve sledovaných oblastech a jednotlivých předmětech velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky

Organizace výuky, výběr forem a metod byl u učitelů odlišný nejen vzhledem k věku žáků, ale i vzhledem k odbornosti a metodické zručnosti vyučujících. Organizační pokyny byly pro žáky srozumitelné a odpovídaly jejich možnostem. Množství a výběr informací akceptoval náročnost učiva a možnosti většiny žáků. Struktura sledovaných hodin odpovídala stanoveným cílům. Podle průběhu hospitovaných hodin by bylo možné rozdělit sledované hodiny do dvou skupin. Pro první byl příznačný klasický frontální způsob výuky s menší efektivitou, aplikovaný většinou ve vyšších ročnících. Ve druhé byly více využívány metody skupinových činností, které vedly žáky k vzájemné kooperaci. Takto vedená výuka byla pro žáky přínosnější a zajímavější, rozvíjela jejich logické myšlení, smysl pro odpovědnost, dokázala je aktivovat k samostatné činnosti. Ve výuce českého jazyka a matematiky byla uplatňována diferenciací odpovídající výkonnosti žáků. V některých sledovaných hodinách byl pozorován individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení.

Struktura hodin *českého jazyka* byla většinou klasická. Úvodní část hodiny věnovali učitelé ústnímu či písemnému opakování, ve kterém prokazovali žáci dobré znalosti. Výklad nové látky byl prováděn společně s žáky, kteří vyvozovali nové poznatky a pravidla pravopisu na základě dříve získaných vědomostí. Procvičování a upevňování probíraného gramatického učiva prováděli žáci ústní a písemnou formou na různých typech cvičení v učebnici či v pracovních sešitech. Byli vedeni ke schopnosti správně aplikovat probrané učivo, což většinou velmi dobře zvládali. Kontrola, oprava a zdůvodnění případných chyb následovaly často po splnění zadaného úkolu. Hodiny *čtení a literární výchovy* byly zaměřeny nejen

na správné čtení, ale i na kontrolu porozumění přečteného textu a práci s ním. Správně splněné úkoly byly důkazem toho, že se žáci dokáží v textu orientovat. Během hodin byly nenásilnou formou uplatněny mezipředmětové vztahy. Obsahu čteného textu dokázali vyučující vhodně výchovně využít.

Úvodní část hodin *matematiky* byla věnována upevňování numerického počítání z paměti soutěživou či zábavnou formou. Prostřednictvím řešení slovních úloh, které bylo správně metodicky vedeno, bylo rozvíjeno logické myšlení žáků. Současně mohli žáci využít svých poznatků a zkušeností z praxe. Začlenění skupinové práce a hry v některých sledovaných hodinách nutilo žáky k přemýšlení a bylo pro ně dostatečným motivujícím a aktivizujícím prvkem. Při samostatné práci byla poskytována individuální pomoc problémovým žákům. Kontrolu a opravu výsledků prováděli žáci většinou společně. Formy a metody práce diferencované výuky v pátém ročníku odpovídaly možnostem a schopnostem žáků a byly pro ně jistým přínosem.

Organizace, použité formy a metody práce byly z hlediska účelnosti a efektivity výuky na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Ve většině shlednutých vyučovacích hodin byli žáci k činnostem různým způsobem průběžně motivováni. Nejvíce bylo využito mezipředmětových vztahů, navozování životních zkušeností žáků a kladného motivačního hodnocení. Vstupní motivaci hravou nebo zábavnou formou zařadili jen někteří učitelé, v ostatních hodinách nebyla vstupní motivace pozorována. Otázky při opakování učiva byly zaměřeny nejen na jeho pamětné osvojení, ale i na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Průběžné vyhodnocování výsledků pracovní činnosti žáků bylo možno sledovat v nižších ročnících. Při hodnocení byly brány v úvahu individuální dispozice žáků a byla oceňována snaha o pokrok. Sebehodnocení pracovních výsledků a společné hodnocení náplně vyučovacích hodin prováděli žáci společně s učitelkou v jednom případě na konci hodiny. Závěrečné hodnocení ze strany učitele zůstávalo v několika případech zcela opomenuto.

Motivace a hodnocení žáků byly na velmi dobré úrovni.

Interakce a komunikace

V případech, kdy byl realizován klasický styl výuky, dominovala komunikace učitele směrem k žákům. Při skupinových činnostech dokázali žáci vzájemně spolupracovat a věcně komunikovat. Dovedli výsledky své společné práce správně prezentovat způsobem, který si měli možnost zvolit. Respektování osobnosti žáka, snaha o rozvoj komunikativních dovedností a správného mluvního projevu byla příznačným jevem většiny hospitovaných hodin. V průběhu inspekce byla pozorována ve třídách klidná pracovní atmosféra. Vyučující zde měli přirozenou autoritu a snažili se vytvářet příjemné pracovní prostředí bez napětí a stresů. Dohodnutá pravidla chování žáci akceptovali.

Spolupráce a vzájemná komunikace učitelů a žáků byla na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově měla sledovaná výuka na I. stupni velmi dobrou úroveň.

II. stupeň

Plánování a příprava výuky:

Učební plány sledovaných předmětů byly plněny. Hodinové dotace korespondovaly s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

- V předmětu dějepis je hodinová dotace navýšena v průběhu učebního cyklu na druhém stupni o jednu vyučovací hodinu.
- V 6. ročníku probíhá výuka v matematice jedenkrát týdně vždy ve dvou skupinách, umístěných ve dvou třídách. Důvodem je intenzivnější procvičení učiva, odstranění zjištěných nedostatků ve znalostech žáků a zvýšený individuální přístup. V 7. až 9. ročníku je kromě základní hodinové dotace zařazena jedna hodina předmětu „Praktická matematika“, v níž vyučující zařazují témata z rozšiřujícího učiva učebních osnov předmětu. Výuka probíhá v dělených třídách, vyučující mohou více uplatňovat individuální přístup k jednotlivým žákům při výuce. Výuka matematiky ve třídách 8. resp. 9. ročníku probíhá současně. Žáci všech tříd každého z uvedených ročníků jsou na základě jasně stanovených kritérií (jedním z nich je znalost žakových schopností učitelem, jeho dosahované výsledky v předcházejících ročnících, snížení, resp. odstranění stresování prospěchově slabších žáků apod.) zařazeni do jedné z pěti skupin. Ve skupinách se tak scházejí žáci přibližně na stejné výkonnostní úrovni. Zůstává jim však stále možnost přestupu do jiné skupiny. Vyučující v jednotlivých skupinách pak volí výukové cíle, formy a metody výuky, její organizaci, tempo i rozsah probíraného učiva na základě znalostí a schopností žáků v těchto skupinách, včetně potřebné míry individuálního přístupu. Tímto způsobem zvyšuje škola kvalitu a efektivitu výuky matematiky. V 8. a 9. ročníku zájemci o studium na středních školách mají možnost rozšiřovat svoje znalosti a praktické dovednosti při řešení náročnějších matematických úloh v nepovinném předmětu „cvičení z matematiky“. Náplní je rozšiřující učivo z matematiky, jehož zvládnutí je potřebné pro studium na středních školách.
- V hodinách českého jazyka je realizovaná vnitřní diferenciací žáků sedmých až devátých tříd podle jejich odlišných učebních předpokladů. V sedmé a osmé třídě se rozdělení týká jen jedné hodiny v týdnu za účelem docvičování nezvládnutého učiva žáků s delší absencí a žáků s vývojovými poruchami učení. V devátém ročníku se diferenciací týká všech hodin českého jazyka. Vedení školy nepovažuje výše uvedené řešení za definitivní a hledá optimální cestu individuálního přístupu k žákům.

Učební osnovy sledovaných předmětů byly plněny. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo učebním osnovám. Plánování a příprava výuky vycházela z učebních osnov podrobněji konzultovaných a rozpracovaných předmětovými komisemi daných předmětů. Učitelé mají zpracovány časově tematické plány. Ty korespondují s učebními osnovami a zabezpečují kontinuitu výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky. Kontrolou tematických plánů a třídních knih bylo zjištěno, že nové učivo je probíráno v logických souvislostech a zachovává návaznost mezi jednotlivými ročníky.

Příprava učitelů na výuku byla ve většině případů velmi kvalitní. V hodinách chemie, informatiky byla hodnocena jako vynikající, v hodinách českého jazyka, dějepisu, přírodopisu, matematiky, fyziky, technických prací a zeměpisu jako velmi dobrá. Laboratorní práce v přírodopisu doplňují teoretické znalosti žáků, rozvíjejí jejich schopnost pozorování a přispívají k osvojování vhodných pracovních návyků. Součástí plánů technických prací jsou i doporučené výrobky, které výuku technických prací optimalizují (z hlediska minimalizace

potřebného materiálu, maximálního množství procvičovaných pracovních operací, užitné hodnoty výrobků apod.).

Vyučovací cíle byly ve sledovaných hodinách stanoveny většinou přiměřeně vzhledem k podmínkám jednotlivých tříd a skupin. Odpovídaly probíranému učivu.

Plánování a příprava výuky byla celkově na velmi dobré úrovni.

Podmínky výuky

Personální zabezpečení výuky

Pedagogický sbor se vyznačuje poměrně nízkým věkovým průměrem, vysokou mírou aprobovanosti a snahou o vlastní profesní růst. Personální podmínky výuky na II. stupni ZŠ jsou vzhledem k ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků velmi příznivé.

Předměty matematika, fyzika, pracovní činnosti - technické práce, přírodopis, chemie a český jazyk jsou vyučovány učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelé informatiky mají potřebné pedagogické, ne však odborné vzdělání. Výuka dějepisu byla zajištěna učiteli s požadovanou pedagogickou způsobilostí a převážně i odbornou způsobilostí. Zeměpis byl vyučován učiteli s pedagogickou a pouze v jednom případě i odbornou způsobilostí.

Personální podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Materiální zabezpečení výuky

Většina hospitované výuky probíhala v kmenových třídách. Pro výuku přírodovědných předmětů, technických prací, informatiky byly k dispozici velmi dobře vybavené odborné učebny, případně pracovny.

Učebnice jsou žákům poskytovány v souladu s platnými právními předpisy.

- Výuka matematiky probíhala v běžných, kmenových třídách. Pouze v jednom případě se konala v obou odborných učebnách výpočetní techniky s využitím výukových programů (třída rozdělená na dvě skupiny). Učební pomůcky, které jsou na škole k dispozici, jsou ve výuce vhodně využívány a umožňují plnit vzdělávací cíle.
- Přínosem pro výuku fyziky je odborná pracovna. Rozsáhlý sortiment funkčních pomůcek, v hospitovaných hodinách maximálně využívaných, zvyšoval efektivitu výuky.
- Výuka technických prací se realizovala v některé ze tří odborných pracoven (dřevodílna, kovodílna, elektrodílna). Všechny jsou vybaveny na úrovni, která zabezpečuje plnění cílů a osnov předmětu.
- Pro výuku informatiky jsou k dispozici dvě učebny osazené potřebným množstvím počítačů, které umožňují práci v prostředí Windows 95. Jedna z učeben je navíc vybavena běžnými žákovskými lavicemi a židličkami. Toto uspořádání vytváří vynikající podmínky pro aplikaci výpočetní techniky ve výuce některých humanitních a přírodovědných předmětů. Obě učebny disponují vhodným programovým vybavením, součástí výuky je i práce s Internetem.
- Kapacita učebny přírodopisu je vzhledem k velikosti školy omezená. Část výuky je proto realizována v kmenových třídách, do kterých si učitelé přinášejí potřebné pomůcky. Řada pomůcek je starších, ale plně funkčních.
- Výuka chemie probíhala v prostorné učebně, jejíž nedílnou součástí je digestoř, která

slouží k provádění některých demonstračních pokusů. Využívány byly i starší, ale plně funkční pomůcky. Moderní audiovizuální technika, která je trvalou součástí učebny, byla v hospitovaných hodinách využita efektivním způsobem.

- Výuka hodin českého jazyka probíhala v kmenových třídách umožňujících na standardní úrovni plnit vytčené cíle. Svým vybavením byly třídy pro sledovaný předmět méně motivující, vhodných pomůcek bylo využito v menší míře. Škola disponuje dostatečným množstvím normativních publikací i běžným vybavením ostatními pomůckami. Někteří učitelé oživují výuku dalšími doplňujícími materiály, které si připravují z vlastních zdrojů. V rámci předmětové komise českého jazyka se začíná budovat videotéka a jsou doplňovány audiální pomůcky. K pozitivům patří funkční žákovská knihovna, která je průběžně dle finančních možností školy doplňována novými tituly.
- Absence odborných učeben pro výuku dějepisu a zeměpisu má nepříznivý vliv na kvalitu výuky, která klade zvýšené nároky na přípravu a metodickou erudici učitelů. Zabezpečení výuky pomůckami (mapami, atlasy, publikacemi, obrazovými materiály) bylo spíše podprůměrné. Starší materiály nebyly využívány.

Materiální podmínky školy byly na velmi dobré úrovni.

Psychohygienické podmínky

Pro dodržování psychohygienických zásad vytváří škola velmi dobré podmínky. Počet vyučovacích hodin v jednom dnu i délky jednotlivých přestávek jsou v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole v platném znění. Začlenění jednotlivých předmětů do rozvrhu převážně odpovídalo psychohygienickým zásadám. Obě školní budovy jsou nápaditě vyzdobeny a esteticky upraveny.

Kmenové učebny vytvářely dobré psychohygienické podmínky pro výuku sledovaných předmětů a celkovou úpravou odrážely charakter třídy. Odborné učebny poskytovaly velmi podnětné prostředí pro práci učitelů i žáků. Pracovní místa žáků v učebnách informatiky byla rozmístěna v souladu s hygienickými požadavky. Tempo výuky se převážně přizpůsobovalo průměrným žákům. Žáci měli ve většině případů dostatek prostoru pro relaxaci. V některých hodinách, kde převažovala verbální aktivita učitele, soustředěnost žáků postupně klesala. Nastupující únava byla přirozeně kompenzována nepozorností, rušením, ztrátou zájmu o probíranou látku i nechutí se do vyučování aktivně zapojovat.

Škola nabízí žákům pitný režim prostřednictvím nápojových automatů, žáci nižších ročníků si též nosí pití do školy sami.

Celkově lze hodnotit psychohygienické podmínky jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky

Český jazyk

Výuku předmětu zabezpečují pedagogové s rozdílnou délkou praxe. Krátkodobé zkušenosti začínajících učitelek se neprojeví na kvalitě výuky. Bylo patrné jejich nadšení pro předmět i snaha aplikovat netradiční metody a formy práce. Naopak v některých hodinách zkušených pedagogů převládaly rutinní postupy bez aplikace tvořivých metod a patřičné motivace žáků pro splnění vytčených cílů.

Struktura hodin byla stanovena vždy s ohledem na vyučovací cíl. V těch hodinách, kde

převažovalo činnostní pojetí výuky, byla i organizace hodin netradiční a z hlediska zapojení žáků do výuky velmi efektivní. Byly uplatňovány četné pomůcky, doprovodné učební materiály, prvky her a soutěží, skupinové činnosti, tvořivé a motivující úkoly, projektová výuka. Učitelé koordinovali práci jednotlivců i skupin, vyhodnocovali výsledky jejich práce za účelem motivace žáků a získání zpětné vazby o míře pochopení probírané látky. Nechyběla výuka prožitkem podněcující žáky k vynikajícím výkonům. Naopak v jiných hodinách nebo jejich částech frontální způsob výuky bez využití manipulačních pomůcek neumožňoval spoluúčast žáků při docvičování náročného učiva zejména v diferencovaných třídách. Klesal zájem žáků o aktivní zapojení do výuky i o výuku samotnou.

Převážná většina sledovaných hodin českého jazyka byla více zaměřena na činnosti žáků, směřovala k zdokonalování techniky čtení a psaní, obohacování slovní zásoby i používání základních pravidel stylistiky. Ojedinelá formálnost stanovených cílů zdůrazňujících téma hodiny dokladovala rozdílný přístup pedagogů v přípravné fázi vyučování. V některých hodinách byl žákům v souladu s vytčeným cílem poskytován určitý nadstandard v oblasti obsahové náplně probírané látky, v jiných naopak předávané základní poznatky korespondovaly s textem učebnice. Velmi kvalitní byly takové hodiny, které akcentovaly navíc výchovný aspekt probírané látky a spojení teoretických znalostí s jejich aplikací v praxi. V důsledku toho přispěly k formování komplexního rozvoje osobnosti žáků. Byly lépe promyšlené z hlediska provázanosti obsahu učiva se zvolenými pomůckami a metodami s ohledem na věkové zvláštnosti žáků. Jiné naopak vytyčovaly cíle zaměřené na získání encyklopedických znalostí bez hlubšího pochopení vzájemných příčinných souvislostí a dostatečného rozvíjení historických dovedností žáků.

V hodinách českého jazyka je proporcionálně zastoupena složka gramatiky, stylistiky i literatury. Doporučený počet slohových prací byl respektován. V literatuře se dařilo velmi dobře rozvíjet základy literární teorie v návaznosti na orientaci žáků v literárních dílech i jejich divadelních, filmových a televizních adaptacích. Tím často docházelo k naplňování výchovného aspektu předmětu. Informovanost učitelů o žácích s vývojovými poruchami učení, zabezpečovaná prostřednictvím výchovného poradenství, měla vynikající úroveň. Ve vlastní realizaci výuky byl však individuální přístup k uvedeným žákům učiteli naplňován s rozdílnou důsledností.

Motivace byla přímo úměrná zvoleným metodám a formám práce. Aktivní podíl žáků na plnění dosažitelných cílů přispíval k jejich průběžné motivaci. Pozitivní posilování bylo dále podporováno využitím pomůcek, aktualizací učiva, aplikací mezipředmětových vztahů, nenásilným prolínáním jednotlivých složek předmětu i vlastními prožitky žáků. V hodinách mluvnice převažovalo uvědomělé učení i rozvíjení schopností poradit si s chybou. V literatuře a slohu byly akcentovány vyjadřovací dovednosti žáků na základě zprostředkovaných prožitků.

Při individuálním zkoušení učitelé výsledky žáků hodnotili a případnou klasifikaci zdůvodňovali. Při skupinových činnostech se v průběhu hodin prostřednictvím pozitivní motivace snažili dosáhnout lepších výkonů u žáků.

K otevřené oboustranné interakci a komunikaci přispívali učitelé navozováním vstřícné atmosféry, žáci svou aktivitou. Zařazováním kooperativních technik učení se dařilo velmi dobře rozvíjet komunikativní dovednosti většiny žáků. Při frontálních činnostech nacházeli uplatnění převážně aktivnější a průbojnější jedinci, ostatní žáci se zapojovali jen zřídka.

Organizace, metody a formy práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly celkově velmi dobrou úroveň. Vzhledem k převažujícím velmi dobrým hodinám byla hodnocena kvalita výuky v předmětu český jazyk jako velmi dobrá.

Matematika

Vyučovací styl jednotlivých učitelů se ve sledovaných hodinách lišil. V převážné většině hodin bylo zřetelné činnostní pojetí výuky. Výklad učiva byl prováděn kvalitně, důkladně a v tempu odpovídajícím studijním schopnostem žáků dané třídy či skupiny. Vhodně volenými postupy, volbou vhodných forem práce a vyučovacích metod i zdůvodňováním řešení zadaných úkolů byli žáci vedeni k rozvoji logického myšlení a vyvozování závěrů. Procvičované poznatky dovedli většinou dobře aplikovat. Ve slovních úlohách, především ve vyšších ročnících, učitelé zařazovali i prakticky využitelné příklady. V závěru převážné většiny navštívených hodin bylo provedeno shrnutí učiva a celkové hodnocení práce žáků. Použitými metodami výuky učitelé zabezpečovali účinnou a oboustrannou zpětnou vazbu. Ověřování znalostí žáků přímo navazovalo na probírané učivo. Vyučující vytvářeli žákům dostatečný prostor pro jejich samostatnou práci i důkladné procvičení učiva. Výukové cíle všech sledovaných hodin byly splněny.

Ve většině zhlédnutých hodin bylo využito vstupní motivace. Přesto však častěji byly v navštívených hodinách využívány průběžné motivační prvky. Učitelé žáky povzbuzovali a individuálně s nimi pracovali. Po zařazení samostatné práce následovala bezprostřední kontrola řešení, příp. hodnocení dosažených výsledků. Hodnocení probíhalo v hodinách a bylo účinným nástrojem kvality výuky. Při hodnocení byly zohledňovány individuální dispozice dětí, oceňována jejich snaha a pokrok.

Interakce i otevřená a oboustranná komunikace učitelů a žáků měla v navštívených třídách velmi dobrou úroveň. Umožňovala žákům účastnit se vyučování bez nežádoucích stresujících projevů. Učitelé respektovali osobnost dětí, vstřícně k nim přistupovali a rozvíjeli jejich komunikativní dovednosti.

Organizace výuky, metody a formy práce, stejně jako motivace žáků, interakce a vzájemná komunikace učitelů a žáků byla ve většině případů velmi dobrá, ojediněle až příkladná. Celkově lze hodnotit výuku matematiky jako velmi dobrou.

Fyzika

Sledované hodiny se svou strukturou značně lišily. Každá z hodin však splnila stanovené výukové cíle. V jedné hodině, která měla shrnout probrané učivo, upevnit a utřídit poznatky na závěr tematického celku, byla prováděna řada pokusů. Na jejich realizaci se podstatnou měrou podíleli žáci. Prováděné pokusy byly komentovány odborně i věcně správně. V jiné hodině byl výklad nového učiva doprovázen pokusy, na kterých byl vysvětlován probíraný jev. V průběhu výkladu vyučující velmi dobře využívala vhodné a účinné metody a formy, kterými získávala zpětnou vazbu o dříve získaných znalostech žáků a vedla žáky k logickému vyvozování závěrů. Vyučující má zaveden systém pracovních listů, do kterých si žáci zaznamenávají svá pozorování, hodnotí je a vyvozují z probíraného učiva jednoduché závěry. V další hodině, která měla klasickou stavbu, učitel zadával úkoly tak, aby si jejich správné řešení mohli žáci bezprostředně kontrolovat. Sledoval také četnost správných odpovědí na jednotlivé úkoly. V hlavní části hodiny byl kvalitní výklad doprovázen potřebnými pokusy, které zvyšovaly názornost a efektivitu výuky. Zpětný projektor byl efektivně využit nejen při zadávání úkolů, ale i v některých pokusech při projekci činnosti učebních pomůcky.

Vyučovací čas ve všech sledovaných hodinách byl účelně využit. Ve výuce učitelé vytvářeli dostatečný prostor pro samostatné učení žáků i pro dostatečné procvičování učiva. Vedli žáky k vyvozování správných závěrů z pozorovaných jevů, pokusů a na základě

žakovských poznatků a zkušeností. Výuka byla prezentována žákům odborně i věcně správně.

Ke vzbuzení zájmu o předmět využívali učitelé nejen úvodní motivaci, ale často zařazovali průběžné motivační prvky. Práce žáků byla hodnocena průběžně a převážně pozitivně. Na závěr výuky bylo ve všech hodinách provedeno shrnutí a celkové hodnocení práce.

V hodinách byly vytvořena příznivá pracovní atmosféra. Vztah vyučujících a žáků byl budován na vztahu rovnocenného partnerství, vzájemné důvěry. Byl pozorován oboustranně dobrý, vstřícný a nekonfliktní vztah mezi žákem a učitelem. Pravidla komunikace byla jasná, žáci byli vedeni ke správnému odbornému vyjadřování.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré až vynikající. Rovněž motivace, hodnocení, interakce a komunikace v hospitovaných hodinách byly příkladné. Celkově je sledovaná výuka fyziky hodnocena jako vynikající.

Chemie

Úvodní opakování probraného učiva prokázalo, že mnozí žáci mají požadované znalosti, které dokáží vhodným způsobem prezentovat. Velký důraz byl kladen na osvojení chemického názvosloví. Nové učivo bylo probíráno v logických souvislostech – poznatky z anorganické i organické chemie vycházely z osvojeného učiva chemie obecné. Tento přístup žáky výrazně motivoval k aktivní účasti ve výuce. Vhodně začleněné mezipředmětové vztahy vedly žáky k chápání vzájemných souvislostí a pochopení podstaty vysvětlovaných jevů. V malé části sledované výuky, kde převažovala frontální práce, neměli žáci dostatek příležitosti se s ohledem na své individuální schopnosti uplatnit.

Žáci byli motivováni seznámením s cíli hodin, návazností probíraného učiva na osvojené poznatky a demonstračními pokusy, na jejichž provedení se sami podíleli. Výkony žáků byly hodnoceny, případnou klasifikaci učitelé vždy zdůvodnili. V rámci prověřování znalostí byli žáci vedeni k sebehodnocení.

Mezi učiteli a žáky se projevoval vztah spolupráce. Pedagogové vyžadovali po žácích věcné a jazykově správné vyjadřování. Tento požadavek neomezoval spontánní odpovědi žáků, umožňující tvůrčí přístup k probíranému učivu. Komunikace mezi učiteli a žáky byla oboustranně vstříčná, žáci ochotně spolupracovali. Přirozená autorita učitelů byla podpořena jejich odbornou úrovní a osobní angažovaností.

Organizace, formy a metody práce měly celkově vynikající úroveň. Motivace žáků, jejich hodnocení, stejně jako úroveň komunikace a interakce byly vynikající. Kvalita výuky chemie měla vynikající úroveň.

Informatika

Výukové cíle byly většinou stanoveny vhodně a přiměřeně. Ojedinele deklarovaný cíl respektoval znalosti a dovednosti žáků, ale jeho naplnění předpokládalo zvládnutí nepřiměřeného množství úkolů. Učitel v tomto případě včas reagoval na podněty žáků a cíl hodiny přizpůsobil jejich reálným možnostem. Celkový průběh výuky prokázal správnost jeho postupu. Cíl všech sledovaných hodin byl stanoven tak, aby jeho případné naplnění přineslo uspokojení žákům, kteří s výpočetní technikou začínají, ale i těm, pro které je práce s počítačem zálibou. Všichni žáci pracovali vlastním tempem. Učitelé jim poskytli nezbytné vstupní informace a následně plnili roli konzultantů. Jejich individuální přístup k žákům a

velmi dobrá práce s chybou přispěly k vysoké efektivitě všech sledovaných hodin. Postupné plnění dílčích úkolů, jejichž soubor tvořil logický celek, upevnilo znalosti žáků a učitelům poskytlo účinnou zpětnou vazbu.

Většina žáků v hospitovaných hodinách aktivně pracovala. Jejich pozitivní vztah k výuce souvisel jednak s osobností učitele, jednak s řešením úkolů, jejichž samotné zadání podněcovalo tvůrčí aktivitu žáků. V případě nesprávného řešení úloh byla prováděna analýza postupů, což zpravidla vedlo k hlubšímu pochopení probíraného učiva. Učitelé respektovali individuální dispozice žáků. Hodnocení bylo většinou pozitivní, byla oceňována snaha a pokrok.

Mezi učitelem a žáky se projevoval vztah spolupráce. Komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. Učitelé podporovali přirozenou snahu žáků vzájemně si pomáhat. Verbální a neverbální komunikace učitelů měla převážně velmi dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody práce, podobně jako motivace a hodnocení měly vynikající úroveň. Interakce a komunikace byla celkově velmi dobrá. Výuka informatiky měla celkově vynikající úroveň.

Přírodopis

Všechny sledované hodiny přírodopisu charakterizovalo časté střídání metod a forem práce, které učitelům umožnilo vést výuku poměrně vysokým tempem a neztrácet při tom kontakt s žáky. Úvodní opakování probraného učiva probíhalo převážně frontálním způsobem. V jeho průběhu se talentovaní žáci často hlásili, učitelé však věnovali pozornost i žákům, kteří se do hodiny nepřipravili nebo dosahovali slabších výsledků. Způsob výkladu nového učiva vyžadoval aktivní zapojení žáků. Ve většině sledovaných hodin nešlo pouze o motivaci, ale o spolupráci, při které žáci uplatnili své znalosti, někdy i logické myšlení. Probírané učivo bylo vždy rozčleněno do několika celků, které byly na vhodném místě shrnuty a zopakovány. Žáci si tak mohli upevnit osvojené poznatky a učitelé získali okamžitou zpětnou vazbu. Celkovou efektivitu některých hodin snížilo pořizování doslovného zápisu do žakovských sešitů. V některých případech byly tímto způsobem fixovány informace, které nejsou uvedeny v používané učebnici. Součástí hospitované výuky byla laboratorní práce. Její realizace vyžadovala nepřiměřeně vysoké pracovní tempo žáků. To se projevilo nižší kvalitou zhotovených mikroskopických preparátů, někdy i drobnými chybami při mikroskopování, na které učitel nestačil vždy reagovat. I přes tyto dílčí nedostatky byl cíl hodiny splněn.

Ve všech hospitovaných hodinách byly využity zájmy a znalosti jednotlivců k aktivizaci celé třídy. Učitelé pracovali s audiovizuální technikou, obrazovým materiálem, ale také s přírodninami, z nichž některé si žáci obstarali sami. Tento postup spojený s častým střídáním činností žáky výrazně motivoval a projevil se převážně vysokou efektivitou sledované výuky. Hodnocení žáků bylo objektivní a převážně pozitivní.

V průběhu výuky převládala pracovní, místy i tvůrčí atmosféra. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhala na základě stanovených pravidel. Žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Verbální a neverbální projev učitelů byl velmi dobrý.

Organizace, formy a metody práce měly celkově velmi dobrou úroveň. Úroveň motivace, hodnocení, interakce a komunikace byla vynikající. Celkově měla výuka přírodopisu velmi dobrou úroveň.

Dějepis

Sledované hodiny byly obsahově promyšlené a strukturované v souladu s výukovými cíli. V těch hodinách, kde se cíle zaměřovaly více na rozvíjení historických dovedností, byla efektivita výuky vysoká. Netradiční metody a formy práce s využitím didaktické techniky a dostupných pomůcek žáky aktivizovaly stejně tak jako rozmanité skupinové činnosti, srovnávací metody práce, individuální práce s učebnicí i historickými mapami. Bylo zřejmé, že mají dobré znalosti a práce je těší. V souladu s charakterem předmětu jim byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastních názorů, soudů a úsudků o společenském vývoji jednotlivých probíraných epoch. Byli vedeni k aplikaci získaných poznatků do současnosti a dílčí znalosti se snažili zobecňovat v širších historických souvislostech. Učivo bylo probíráno v logických vztazích a v rozsahu přiměřeném možnostem žáků. Tím byly vytvářeny předpoklady k jeho trvalejšímu zapamatování.

Naopak v některých sledovaných hodinách nebyly vyučovací cíle stanoveny s ohledem na činnostní pojetí výuky. Tomu odpovídala stereotypní klasická struktura hodin vycházející často z méně pružného opakování předchozí látky. Po něm následovala metoda výkladu učitele často bez spoluúčasti žáků. Na závěrečné shrnutí, procvičení a upevnění učiva často nezbyl čas. Tyto hodiny byly z hlediska získávání nových znalostí žáků méně efektivní a vyučovací čas tak nebyl dostatečně využit.

Vstupní i průběžná motivace byla výrazně ovlivněna kvalitou stanovení cílů v závislosti na zvolených metodách a formách práce. V těch hodinách, kde se žáci na splnění úkolů měli možnost sami aktivně podílet, byli motivováni vlastním zapojením se do výuky. Naopak v jiných hodinách, kdy žáci jen pasívně přijímali nové poznatky, je tento způsob nemotivoval ke snaze se co nejvíce dovědět a naučit.

Pozornost věnovaná rozvoji komunikativních dovedností v jednotlivých hodinách byla rovněž velmi odlišná. Jasně, logické a srozumitelné otázky vedly žáky k diskusi, vyjadřování názorů. Otevřená, oboustranně vstřícná komunikace vytvářela příznivou atmosféru. To se však nedařilo ve všech hodinách. Ojedinele byla patrna jednostranná verbální komunikace učitele. Žáci tento způsob výuky plně neakceptovali, což se projevilo v nerespektování pravidel chování. Žáci často vyrušovali a na výuku se méně soustředili.

Organizace, metody a formy práce měly dobrou úroveň. Motivace, hodnocení, interakce i komunikace byly celkově na dobré úrovni. Vzhledem k výše uvedeným výrazným odlišnostem v průběhu výuky měla celkově kvalita vzdělávání v hodinách dějepisu dobrou úroveň.

Zeměpis

Úvodní část většiny sledovaných hodin byla věnována orientačnímu zkoušení a frontálnímu opakování předchozího učiva. Ve sledovaných hodinách zeměpisu převládaly frontální činnosti. V některých z nich nebyly při výkladu nového učiva nové poznatky vyvozovány ve spolupráci se žáky na základě již nabytých vědomostí, ale jako hotové již předkládány. Žáci tak měli menší prostor pro pochopení logických souvislostí učiva a následně jeho aplikaci v praktických činnostech. Ve většině hodin se projevoval nedostatek názorných pomůcek. Jednotvárná výuka v části sledovaných hodin nepodporovala aktivitu a vnímavost žáků, snižovala účelné využití vyučovacího času. V průběhu výuky měli žáci možnost vzhledem k obsahu učiva využít svých vlastních poznatků a názorů. Při opakování a procvičování využívali mapy a atlasy. Jejich orientace na mapě byla dobrá. Problémem zůstává výběr a využívání vhodných učebnic. Málo výrazným prvkem výuky byla motivace a

to jak vstupní, tak i průběžná. V hodinách, kde učitelé řídili výuku účelně a metody práce se častěji střídaly, projevovali žáci zájem o předmět a jejich zapojení do činností zvyšovalo soustředěnost a schopnost získané poznatky dobře aplikovat. Snaha žáků o pokrok byla oceňována. Vztahy mezi učiteli a žáky se ve všech hospitovaných hodinách jevily jako vstřícné.

Organizace výuky, metody a formy práce, stejně jako motivace žáků, interakce a vzájemná komunikace učitelů a žáků byla ve většině případů dobrá. Kvalita výuky sledovaných hodin zeměpisu měla dobrou úroveň.

Pracovní činnosti (technické práce)

Struktura sledovaných vyučovacích jednotek odpovídala charakteru předmětu, věku žáků i výukovým cílům. Organizační pokyny učitelů byly jasné, srozumitelné a úměrné věku a schopnostem žáků. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený. Na začátku vyučovací jednotky bylo zařazeno minimální množství teoretické výuky. Hlavní a převažující částí sledované výuky byl nácvik a upevňování pracovních dovedností při zpracování dřeva a kovu. Procvičované pracovní operaci přecházela stručná instruktáž, včetně upozornění na bezpečnost při práci. Dobrá organizace vlastní výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, rozvíjet svou samostatnost. Učitelé vytvářeli dostatečný prostor pro seberealizaci žáků, vhodným způsobem navazovali na jejich předcházející znalosti a dovednosti, které pak následně rozvíjeli při další výuce (např. technické kreslení, technické myšlení a vlastní praktické dovednosti). Individuálně se věnovali žákům, dbali na dodržování správných pracovních návyků. Měli dobře promyšlenou organizaci činností. V jednom případě byla vhodně při výkladu teorie využita i didaktická technika. V průběhu výuky byly dodržovány psychohygienické zásady, hygienické návyky a zásady bezpečnosti práce.

Vhodná úvodní motivace v teoretické části výuky i zařazované průběžné motivační prvky v průběhu hlavní části vyučovacích jednotek příznivě ovlivnily zájem žáků o práci v předmětu. Žáci pracovali se zaujetím, snažili se zvládnout správné dovednosti a návyky, měli o předmět zájem. Hodnocení činnosti žáků a výsledků jejich práce bylo bezprostřední a průběžné.

Ve výuce byl zřetelný pozitivní vzájemný vztah vyučujících a žáků, dobrá vzájemná komunikace a pomoc mezi žáky.

Organizace výuky, metody a formy práce, stejně jako motivace žáků, interakce a vzájemná komunikace učitelů a žáků byla ve většině případů velmi dobrá. Kvalita a efektivita výuky technických prací je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

V převážné většině sledovaných hodin byly využity aktivační metody práce, které směřovala k činnostnímu pojetí výuky. Vhodná motivace podporovala zájem žáků a jejich zapojení do výuky. Rezervy se objevily v některých hodinách v převažujícím frontálním pojetí výuky s převahou verbální aktivity učitele. Kvalita vzdělávání měla celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepce a plánování

Koncepce školy stanovená na 4 roky vychází z analýzy podmínek a možností školy. Zahrnuje všechny oblasti činnosti školy, je zpracována obsažně, v kontextu s dalším směrem rozvoje školy velmi promyšleně, snaží se využívat evropských trendů. Jsou v ní vytyčeny základní úkoly a priority. Těmi jsou cíle výchovně vzdělávacího procesu vztahující se jednak k posilování dovednostní stránky ve vzdělávání, jednak k individualizaci vzdělávacího programu. Cestu k cílům naznačují způsoby realizace, které jsou součástí koncepce. Ředitel školy dále zpracoval materiál s názvem „Strategické oblasti rozvoje školy“, ve kterých určuje 4 hlavní úkoly v oblasti výchovně vzdělávací činnosti. Koncepce je doplněna SWOT analýzou. Tyto dokumenty byly rozpracovány do plánů školy. Na tvorbě plánů se mohou vyučující svými náměty spolupodílet. Při plánování je využíváno připomínek metodického sdružení a předmětových komisí. Pracovní plán na školní rok 1999/2000 navazuje na koncepční záměry, byl projednán na poradě pracovníků školy. Zpracované krátkodobé plány mají spíše operativní charakter. Škola se zapojila do rozvojových programů a tímto způsobem získala investiční dotace, které efektivně využila.

Pro rozšíření schopností, dovedností a zájmů žáků škola nabízí volitelné a nepovinné předměty a zájmové kroužky. Nabídka je široká a vychází především ze zájmů žáků i požadavků rodičů.

Koncepční záměry školy jsou promyšlené a reálné. Plánování ředitele školy je pojato jako ucelený systém, směřující ke zkvalitnění činnosti školy i průběhu výuky. Koncepce a plánování jsou na vynikající úrovni.

Organizování

Stávající ředitel školy Mgr. Miloš Randula stanovil pro provoz školy organizační řád, jehož struktura umožňuje účinné řízení s důrazem na osobní zodpovědnost každého pracovníka. Kompetence pracovníků jsou písemně vymezeny. Vyučování probíhá v souladu se schváleným učebním plánem podle stabilního rozvrhu hodin. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se schází pravidelně. Její činnost napomáhá koncepční a metodické práci školy. Porady provozních pracovníků jsou svolávány dle potřeby. Porady vedení školy se konají každý týden. Významné místo zaujímá činnost metodického sdružení a předmětových komisí. Kompetence a postavení metodického sdružení a předmětových komisí jsou ze strany vedení školy posilovány. Jejich činnost se vyznačuje týmovou prací, která se dotýká obsahu, forem i zabezpečení výuky. Zpětnou vazbou jejich činnosti jsou pro vedení školy zpracované zprávy vedoucích předmětových komisí, které se týkají jednotlivých úspěchů i problémů výuky v jednotlivých předmětech. Z odborných diskusí v předmětových komisích vycházejí směrem k vedení školy podněty pro další činnost a zlepšení její výchovně vzdělávací práce. Pravidla života školy jsou dána přehledně zpracovaným vnitřním řádem školy, který je sestaven v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole v platném znění. Práva žáků jsou v praxi uplatňována. Délka přestávek je v souladu s § 9 odst. 2 vyhlášky o základní škole.

Informační systém školy plní svoji funkci. O pedagogických problémech jsou učitelé informováni na pedagogických radách, důležité informace pracovníkům školy ředitel sděluje ihned. Ochrana dat a důvěrných informací je zajištěna. Ve vztahu k zákonným zástupcům žáků využívá škola běžné formy přenosu informací - žakovské knížky, třídní schůzky a

v případě potřeby operativně volí osobní projednání. Při řešení závažných problémů zve ředitel rodiče do školy. Jednáním bývá přítomen třídní učitel, v potřebných případech i psycholog, čímž se zvyšuje účinnost jednání i způsobu nápravy. Škola je otevřená rodičům. Nabízí i možnost jejich přímé účasti ve výuce. Této možnosti využívají zejména rodiče nejmladších žáků. Škola se vhodným způsobem prezentuje v místním tisku. Díky aktivitě žáků má svůj vlastní časopis.

Se školou spolupracuje Sdružení rodičů školy, které se aktivně podílí na její činnosti.

Výroční zpráva školy je zpracována obsažně a má vzhledem k vlastní evaluaci školy velmi dobrou vypovídací hodnotu. Dokumentace školy je vedena pečlivě, v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a na vynikající úrovni. Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím kulturních i sportovních akcí, což vytváří u žáků pocit sounáležitosti.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Funkčnost a efektivita organizačního zabezpečení činnosti školy má celkově vynikající úroveň.

Celková organizace chodu školy má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Klima školy není autoritativní. Vedení pracovníků je založeno na oboustranné neformální komunikaci a spolupráci. Ředitel školy usiluje o dobré a korektní vztahy jak mezi učiteli, tak ve vztahu k žákům. Vyučujícím poskytuje značný prostor pro seberealizaci. Prosazuje otevřené vztahy, vytváří prostor pro uplatnění tvořivosti učitelů, zajišťuje dobré materiální podmínky. Stimulujícím prvkem je možnost dalšího vzdělávání a účasti na vzdělávacích akcích, dále vzájemné návštěvy a hospitace u jiných učitelů. Výši nenárokových složek platu určují jasná kritéria hodnocení, která jsou součástí školou zpracovaného vnitřního platového předpisu. Byla projednána s výborem ZO ČMOS. Významným nástrojem motivace ze strany vedení školy se stává možnost zainteresovanosti učitelů a dalších subjektů na práci školy.

Pracovníci školy jsou vynikajícím způsobem motivováni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém, vytvořený ředitelem školy, pokrývá její veškerou činnost. Ředitel školy systematicky sleduje plnění základních povinností i kvalitu práce jednotlivých pedagogických pracovníků. Zaměřuje se na získání co nejširší škály informací, které jsou konzultovány na poradách vedení školy. V případě potřeby na zjištěné problémy operativně reaguje. Závažnější nedostatky jsou odstraňovány na základě vypracovaných tzv. „Akčních plánů“, které jsou využívány v případě nutnosti dlouhodobější nápravy. Hospitační činnost vedení školy je častá a je písemně doložena. V průběhu hospitací je sledován cíl a průběh hodiny, nechybí konkretizace pozitiv a nedostatků, doporučení k další činnosti učitele a následné hospitace. Hodnocení hospitované hodiny je prováděno na základě materiálu „Kritéria hodnocení vyučovací hodiny“. Závěry hospitací jsou projednávány s jednotlivými pracovníky osobně. O svých zaměstnancích má ředitel školy velmi dobrý přehled.

Vedení školy má dobře zpracovanou oblast sebeevaluace školy. Pravidelně provádí prověřování úrovně vědomostí žáků prostřednictvím vlastních prověrek a testů z českého

jazyka a matematiky. Výsledky eviduje, s učiteli konzultuje a zjištěné nedostatky ve vědomostech žáků se v rámci možností snaží odstranit. Škola se pravidelně zúčastňuje celostátního testování („Kalibro“, „Klokánek“). Obsah i výsledky celostátních testů vedení školy konzultuje s vedoucími předmětových komisí.

Kontrolní mechanismy školy mají vynikající úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy probíhá v souladu s koncepcí a plánem školy. Je založeno na spoluúčasti pedagogů. Ředitel školy má přirozenou autoritu, v jeho řízení převažuje demokratický styl. Kvalita řízení má vynikající úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Oblast výchovného poradenství je personálně velmi dobře zabezpečena. Ředitel školy deleguje své pravomoci na výchovnou poradkyni v koordinaci činnosti pedagogů ve vztahu k žákům s vývojovými poruchami učení, v péči o talentované žáky i poskytování informací žákům i jejich rodičům o možnostech další profesní orientace.

Pomoc žákům se specifickými vývojovými potřebami na prvním stupni je zabezpečena jednak individuálním přístupem učitelů, jednak prostřednictvím speciálního pedagoga. Na základě souhlasu rodičů jsou někteří žáci slovně hodnoceni. Výchovná poradkyně vede patřičnou dokumentaci, sleduje vývoj diagnostikovaných žáků a koordinuje práci učitelů na tomto úseku. Úsilí výchovné poradkyně je akceptováno jednotlivými učiteli s rozdílnou mírou odpovědnosti.

Na druhém stupni probíhá vnitřní diferenciací tříd v předmětech český jazyk a matematika. Prostřednictvím diferenciací je umožněno rozvíjení osobnostních předpokladů talentovaných žáků přímo ve vyučování. Dle jejich zájmů jim škola umožňuje účast v různých soutěžích a olympiádách. Podle možností školy a zájmu žáků jsou realizovány volitelné předměty rozvíjející především manipulační dovednosti žáků a zájmové kroužky zaměřené mimo jiné na sport, cizí jazyky a výpočetní techniku.

V oblasti informační spolupracuje výchovná poradkyně s třídními učiteli, učiteli rodinné výchovy a občanské nauky i mimoškolními institucemi. Jsou organizovány exkurze a besedy se žáky i jejich rodiči. Rodiče i žáci mohou využívat pravidelných konzultačních hodin výchovné poradkyně.

Veškerá činnost spojená s výchovným poradenstvím je systematická, vzhledem k potřebám žáků nadstandardní a má velmi dobrou úroveň.

Dotazník rodičům žáků školy

V průběhu inspekce byla rodičům žáků školy nabídnuta možnost vyjádřit se k činnosti školy ve vztahu k jejich dětem prostřednictvím ankety - zadání anonymních dotazníků rodičům. Rodiče se v převážné míře pozitivně vyjadřovali jak k materiálnímu zabezpečení výuky jejich dětí, tak ke kvalitě výuky, v podstatně menší míře byla zaznamenána negativní hodnocení. Po vyhodnocení odpovědí z dotazníků vplynuly závěry, které plně korespondují se zjištěními ČŠI a potvrzují je. S výsledky ankety bylo vedení školy seznámeno.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Zřizovací listina
- Učební plány a osnovy vzdělávacího programu Základní škola
- Koncepce dalšího rozvoje ZŠ Letovice
- Plán práce školy na školní rok 1999/2000
- Krátkodobé týdenní operativní plány práce
- ZŠ Letovice - základní informace o škole
- ZŠ Letovice - pravidla řízení a zvládnání třídy
- ZŠ Letovice - vlastní hodnocení výkonu funkce ředitele ZŠ Letovice za období roků 1996 - 2000
- Kritéria hodnocení vyučovací hodiny
- Publikace „Současné problémy české ZŠ „(autoři Z. Buryšek a M. Randula)
- Vnitřní režim školy
- Řády odborných učeben
- Klasifikační řád školy
- Organizační řád školy
- Plány práce předmětových komisí
- Zprávy vedoucích předmětových komisí
- Strategické oblasti rozvoje školy
- Výroční zpráva o činnosti školy ZŠ Letovice za školní rok 1998/99
- Akční plány školy pro školní rok 1999/2000
- Plán práce výchovného poradce na školní rok 1999/2000
- Výhled počtu žáků a počtu tříd v ZŠ Letovice do školního roku 2005/2006
- SWOT analýza v ZŠ Letovice
- Přehled žáků se specifickými poruchami učení v jednotlivých třídách
- Vnitřní platový předpis ZŠ Letovice
- Hospitační záznamy školních inspektorů

ZÁVĚR

- *Zvolený vzdělávací program školy je realizován v souladu s platnými učebními dokumenty.*
- *Škola má pro výuku sledovaných předmětů velmi dobré materiální a personální podmínky.*
- *Plánování a příprava výuky byla průběžná a na velmi dobré úrovni. Respektovala záměry a vytčené cíle školy.*
- *Kvalita vzdělávání byla v jednotlivých předmětech a třídách rozdílná, a to v přímé souvislosti s osobností učitele, jeho pedagogickými schopnostmi, tvůrčím přístupem k výuce. Přestože se v některých případech projevil méně efektivní učební styl, výrazná většina sledovaných vyučovacích hodin měla velmi dobrou až vynikající úroveň. Ve většině sledovaných hodin a to především na druhém stupni a v nejnižších ročnících prvního stupně se objevovala snaha o snižování verbalismu ve výuce, posilování individualizace výuky a dovednostních složek v souladu se stanovenými prioritami školy. Vyučující věnovali velkou péči rozvoji komunikativních dovedností žáků. Ve škole se směřuje k otevřené atmosféře, která spolu se vstřícným sociálním klimatem kladně působí na rozvoj žákovy osobnosti. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech měla celkově velmi dobrou úroveň.*
- *Vedení školy kvalitní řídicí prací vytváří optimální, v řadě oblastí až vynikající podmínky pro úspěšnou realizaci cílů výchovně vzdělávací činnosti.*
- *Ředitel školy řídí školu v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Řídicí činnost je promyšlená, systematická, na vysoké odborné úrovni. Je prováděna v součinnosti nejen s členy vedení školy a pedagogy, ale i poradními orgány školy (metodické sdružení a předmětové komise) a rodiči. V řízení školy převažuje demokratický styl. Kvalita řízení má vynikající úroveň.*
- *O spokojenosti rodičů s prací školy svědčí analýza dotazníků pro rodiče žáků ZŠ, jejichž vyplnění jim bylo v rámci inspekční činnosti nabídnuto. Naprostá většina rodičů se k práci školy v jednotlivých sledovaných okruzích vyjádřila pozitivně.*
- *Finanční prostředky přidělení škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem ke schváleným učebními dokumentům čerpány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.*

Činnost školy má celkově velmi dobrou úroveň.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Eva Šefránková
Členové týmu:	PaedDr. Danuše Pytelová
	Mgr. Ludmila Šimáčková
	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.
	Mgr. Jaroslav Krška

V Brně dne 5. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Mgr. Miloš Randula
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Blansko		
Zřizovatel: obec Křetín		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text